

Az antocianin összetétel és kivonhatóság, valamint a szőlőbogyók textúra változásának vizsgálata az érés folyamán különböző termőhelyeken és évjáratokban

ZSÓFI Zsolt^{*}, VILLANGÓ Szabolcs^{*}, PÁLFI Zita^{*}, LADÁNYI Márta^{**}, BÁLO Borbála^{**},
BENCSIK Ottó^{***}, PÁTYI Tímea^{***}, SZEKERES András^{***}

^{*} KRF Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete, Eger

^{**} Corvinus Egyetem, Budapest

^{***} Szegedi Egyetem

Az Egri borvidék két eltérő jellegű termőhelyén (Nagy Eged-hegy, Kőlyuktető), két évjáratban vizsgáltuk a Kékfrankos szőlőfajta fenolos érésdinamikai sajátosságait. Három szüreti időpontban néztük a bogyóhéj és a borok antocianin koncentrációját és összetételét. Vizsgáltuk továbbá azt is, hogy milyen összefüggés van a bogyók érése során bekövetkezett textúra változások és az antocianinok kivonhatósága között. A termőhelyeket és az évjáratokat kihelyezett automata meteorológiai állomások által gyűjtött klimatikus adatok, valamint helyben végzett fotoszintézis mérések segítségével jellemeztük. A bogyó textúra paraméterek mérése nagy felbontású textúra elemzővel történt. Kísérleti borok mindkét évben három szüreti időpontban készültek, mindkét termőhelyről. A szüreti alapanalitikát kiegészítve, az egyes szüreti időpontokban bogyóhéj kivonatok is készültek, amelyekből HPLC segítségével az antocianin koncentráció és összetétel is meghatározásra került. A 2012-ben lehullott nagyobb csapadékmennyiség ellenére, ez az év szárazabb volt, mint 2011. Ez a magasabb hőmérséklet miatt bekövetkezett intenzívebb párolgásnak volt köszönhető. Nagy Eged-hegy termőhelyen mindkét évben enyhe, közepesen erős vízhiány alakult ki, amit az élettani mérések is igazoltak. A termőhelyek eltérő bogyó textúra paramétereit mutattak mindkét évben. A bogyóhéj rugalmasságának változása azonban mindkét termőhelyen és mindkét évjáratban azonos trendet képviselt és erős összefüggést mutatott a színanyagok kivonhatóságával évjáratról függetlenül. Az érési időszak elején a bogyóhéj antocianin koncentrációja általában magasabb volt a síkvidéki termőhelyen, de ez különbség a szüret előrehaladtával fokozatosan kiegyenlítődött a két hely között. A boroknál azonban, a lejtős, déli kitettségű termőhely mutatott jelentősen magasabb antocianin koncentrációt minden szüreti időpontban és mindkét évjáratban. Mivel a termőhelyek között nem volt különbség a bogyóhús/héj arányában, ezért feltételezhető, hogy a kialakult különbség az eltérő kivonhatóságnak volt köszönhető. A bogyóhéj és a borok antocianin összetétele elsősorban az évjáratról függött, a termőhelynek nem volt jelentős hatása annak kialakításában. A kutatást a Bolyai János Posztdoktori Ösztöndíj, valamint az OTKA támogatta (azonosító: 113223).